

การรับรู้สมรรถนะหลักของพยาบาลวิชาชีพและผดุงครรภ์ชั้นหนึ่ง
ของนิสิตพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
Core Competency Perception for Registered Nurses and Midwives
of Nursing Students, Faculty of Nursing Burapha University

ตติรัตน์ สุวรรณสุจริต* พย.ม.
Tatirat Suwansujarid M.N.S.
พิริยา ศุภศรี** วท.ม.
Piriya Suppasri M.Sc.
สุวรรณณี มหาภายนันท์*** พย.ม.
Suwannee Mahakayanun M.N.S.

บทคัดย่อ :

การวิจัยครั้งนี้เป็นวิจัยเชิงพรรณนา เพื่อศึกษา การรับรู้สมรรถนะหลักของพยาบาลวิชาชีพและ ผดุงครรภ์ชั้นหนึ่งของนิสิตพยาบาล คณะพยาบาล ศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ประชากร คือ นิสิต พยาบาลชั้นปีที่ 4 หลักสูตรพยาบาลศาสตร์ ที่จะ สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2548 การเก็บรวบรวม ข้อมูลโดยการตอบแบบสอบถามการรับรู้สมรรถนะ หลักของพยาบาลวิชาชีพและผดุงครรภ์ชั้นหนึ่ง ที่ผู้วิจัยดัดแปลงจากแบบประเมินสมรรถนะหลักของ พยาบาลวิชาชีพและผดุงครรภ์ชั้นหนึ่งของสภาการ พยาบาล มีค่าความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์แอลฟาของ ครอนบาค เท่ากับ .84

ผลการศึกษาพบว่า นิสิตพยาบาล คณะ พยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา มีคะแนนเฉลี่ย การรับรู้สมรรถนะหลักของพยาบาลวิชาชีพและ ผดุงครรภ์ชั้นหนึ่งทั้ง 14 ด้านโดยรวมอยู่ในระดับสูง

($\bar{X} = 3.78, SD = .35$) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงมี 12 ด้าน โดยด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ สมรรถนะด้าน พัฒนาวิชาชีพให้มีความเจริญก้าวหน้าและมีศักดิ์ศรี ($\bar{X} = 4.37, SD = .54$) รองลงมา คือ สมรรถนะด้าน ปฏิบัติการพยาบาลและผดุงครรภ์ตามจรรยาบรรณ วิชาชีพ โดยคำนึงถึงสิทธิมนุษยชน ($\bar{X} = 4.19, SD = .52$) ส่วนสมรรถนะหลักด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ใน ระดับปานกลางมี 2 ด้าน คือ สมรรถนะด้านฟื้นฟู สภาพบุคคล กลุ่มคน และชุมชนทั้งด้านร่างกายและ จิตสังคม เพื่อให้สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างเต็ม ศักยภาพ ($\bar{X} = 3.50, SD = .49$) และสมรรถนะด้าน การติดต่อสื่อสารกับบุคคล ครอบครัว กลุ่มคน และ ชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 3.41, SD = .54$) รวมทั้งยังพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่มีความ สัมพันธ์กับการรับรู้สมรรถนะหลักของพยาบาล วิชาชีพและผดุงครรภ์ชั้นหนึ่งของนิสิตพยาบาล

* ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ภาควิชาการพยาบาลแม่และเด็ก คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

** รองศาสตราจารย์ ภาควิชาการพยาบาลแม่และเด็ก คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

*** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ภาควิชาการพยาบาลอายุรศาสตร์และศัลยศาสตร์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ดังนั้นจึงควรพัฒนาสมรรถนะของนิสิตพยาบาลด้านการติดต่อสื่อสารกับบุคคล ครอบครัว กลุ่มคน และชุมชน โดยเฉพาะการใช้ภาษาอังกฤษและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสาร เพื่อให้บัณฑิตพยาบาลมีสมรรถนะที่สูงขึ้น

คำสำคัญ : การรับรู้ สมรรถนะหลักของพยาบาลวิชาชีพและผดุงครรภ์ชั้นหนึ่ง นิสิตพยาบาล

Abstract :

The purpose of this descriptive research was to examine the perception of core competency for registered nurses and midwives of nursing students, Faculty of Nursing Burapha University. The study population was the fourth-year nursing students who graduated in the academic year 2005. Data were collected using a questionnaire of core competency perception for registered nurses and midwives, which was adapted by the researcher from the core competency assessment form for registered nurses and midwives of the Nursing Council of Thailand. The Cronbach's alpha reliability coefficient was .84.

The study results revealed that mean of total scores of 14 aspects of the core competency perception of nursing students of the Faculty of Nursing Burapha University was high. ($\bar{X} = 3.78$, $SD = .35$). Considering each aspect of the perception, there were means of 12 aspects with high perception scores. Mean of the competency aspect of

professional development and dignity was the highest ($\bar{X} = 4.37$, $SD = .54$), and the next was aspect of competency on practices of nursing and midwives according to professional convention ($\bar{X} = 4.19$, $SD = .52$). Means of 2 aspects were medium perception score. They included an aspect of rehabilitation on physical and psychosocial of person, aggregated group and community in order to live with optimal potential ($\bar{X} = 3.50$, $SD = .49$) and an aspect of the effective communication for interpersonal, family, aggregated group and community. ($\bar{X} = 3.41$, $SD = .54$). In addition, there was no significant association between academic achievement and the core competency perception for registered nurses and midwives of nursing students. This study suggests that competencies of interpersonal, group, family and community communication of nursing students should be enhanced and improved especially, English and informational technology communication in that the students would have higher competencies.

Key words : perception, core competency for registered nurses and midwives, nursing students

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันสังคมมีการปฏิรูประบบการทำงาน ขององค์กรต่างๆ เพื่อพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล มีผลให้องค์กรวิชาชีพต่างๆ ให้ความสำคัญและความสำคัญกับความสามารถ หรือสมรรถนะ (competency) ของวิชาชีพมากขึ้น เนื่องจาก

สมรรถนะเป็นตัวชี้วัดถึงประสิทธิภาพของวิชาชีพ (Levett-Jones, 2007) และเป็นตัวชี้วัดหลักของผลงานหรือคุณภาพโดยภาพรวมขององค์กร โดยเฉพาะ พฤติณีสัย (attiributes) อันได้แก่ ความใฝ่รู้ ความซื่อสัตย์ ความรักในองค์กร และความมุ่งมั่นในความสำเร็จ เป็นปัจจัยสำคัญที่ผลักดันให้บุคคลภายในองค์กรสามารถปฏิบัติกิจกรรมให้ประสบความสำเร็จสูงกว่ามาตรฐานทั่วไป (จรัลพร ประดมบุรณ์, 2546) ซึ่งสภาการพยาบาลได้ตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาคุณภาพการพยาบาลเช่นเดียวกับวิชาชีพอื่นๆ จึงกำหนดวิสัยทัศน์ของการพยาบาลและการผดุงครรภ์ในระยะ 10 ปี (พ.ศ. 2540 - พ.ศ. 2549) ข้างหน้า เพื่อพัฒนาคุณภาพการพยาบาลไว้ว่า “การพยาบาลและการผดุงครรภ์เป็นบริการที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาสุขภาพและคุณภาพชีวิตของประชากร โดยจะต้องมีการปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับกระแสการเปลี่ยนแปลง เพื่อการบริการที่มีคุณภาพสอดคล้องกับความต้องการของผู้รับบริการสุขภาพ และสังคมไทยครอบคลุมทั้งทางด้านการบริการพยาบาลและผดุงครรภ์ การศึกษาพยาบาลและผดุงครรภ์ การวิจัยทางการพยาบาลและผดุงครรภ์ ด้านกฎหมายและองค์กรวิชาชีพ” (สภาการพยาบาล, 2541) โดยพยาบาลต้องบูรณาการองค์ความรู้ที่เรียนมาใช้ในการพัฒนาวิชาชีพการพยาบาล (Levett-Jones, 2007) ด้วยการปฏิบัติกรพยาบาลอย่างมีคุณภาพ มีการแสดงออกที่เหมาะสม และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องให้ทันกับสังคมโลกที่มีการเจริญก้าวหน้าตลอดเวลา (ประนอม โอทกานนท์, 2543) รวมทั้งพัฒนาตนเองให้มีสมรรถนะตามมาตรฐานที่องค์กรวิชาชีพกำหนด เพื่อให้ผู้รับบริการได้รับการดูแลอย่างมีคุณภาพและเป็นการป้องกันความผิดพลาดจากการให้การพยาบาลที่อาจเกิดขึ้น (Bradshaw, 1997)

การพัฒนาคุณภาพของพยาบาลจำเป็นต้องเริ่มตั้งแต่การผลิตบัณฑิตพยาบาลที่มีคุณภาพ ซึ่งเป็นหน้าที่รับผิดชอบของสถาบันการศึกษาพยาบาลที่ต้องผลิตบัณฑิตพยาบาลให้มีสมรรถนะที่พึงประสงค์ตามที่องค์กรวิชาชีพกำหนด ซึ่งสภาการพยาบาลได้สรุปคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาหรือบัณฑิตพยาบาลว่าประกอบด้วยความสามารถด้านการปฏิบัติการพยาบาล ด้านวิชาการ ด้านการวิจัย ด้านทักษะเกี่ยวกับมนุษย์และมวลชน การมีส่วนร่วมทางการเมืองและการปกครอง ด้านคุณธรรมและจริยธรรม ด้านการใช้เทคโนโลยี ด้านภาวะผู้นำ ด้านบุคลิกภาพ และด้านอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เพื่อให้บัณฑิตพยาบาลสามารถให้บริการด้านสุขภาพได้สอดคล้องกับระบบบริการสุขภาพของประเทศ และนำไปสู่ความสำเร็จในการพัฒนาด้านสุขภาพของประชาชนในประเทศ (สภาการพยาบาล, 2545) และกำหนดความหมายของสมรรถนะหลักของพยาบาลวิชาชีพและผดุงครรภ์ชั้นหนึ่งว่าหมายถึง ความรู้ ทักษะ และทัศนคติที่บัณฑิตพยาบาลผู้เป็นพยาบาลวิชาชีพและผดุงครรภ์ชั้นหนึ่งพึงจะมีเพื่อให้สถาบันการศึกษาพยาบาลใช้ในการจัดหลักสูตร กิจกรรมการเรียนการสอน ตลอดจนเป็นแนวทางในการประเมินบัณฑิตทางการพยาบาลและผดุงครรภ์ และใช้ในการสอบวัดความรู้เพื่อขอขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและผดุงครรภ์ (ทัศนยา บุญทอง, 2544)

จากข้อมูลข้างต้น คณะผู้วิจัยซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบจัดการเรียนการสอนให้กับนิสิตพยาบาล จึงนำแนวคิดการประเมินสมรรถนะหลักของพยาบาลวิชาชีพและผดุงครรภ์ชั้นหนึ่งของสภาการพยาบาลที่ประกอบด้วย 14 สมรรถนะ มาใช้เป็นแนวทางในการประเมินสมรรถนะของนิสิตพยาบาล คณะ

พยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา เพื่อนำข้อมูลจากการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาสมรรถนะของนิสิตพยาบาลให้ได้ตามสมรรถนะหลักของพยาบาลวิชาชีพและผดุงครรภ์ชั้นหนึ่ง อันจะนำไปสู่การพัฒนาวิชาชีพและคุณภาพการพยาบาลต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อประเมินการรับรู้สมรรถนะหลักของพยาบาลวิชาชีพและผดุงครรภ์ชั้นหนึ่งของนิสิตพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับการรับรู้สมรรถนะหลักของพยาบาลวิชาชีพและผดุงครรภ์ชั้นหนึ่งของนิสิตพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

นิยามศัพท์เฉพาะ

การรับรู้ หมายถึง ความรู้สึกหรือความคิดเห็นของนิสิตพยาบาลต่อเหตุการณ์ว่าตนเองพึงจะมีหรือสามารถปฏิบัติได้

สมรรถนะหลักของพยาบาลวิชาชีพและผดุงครรภ์ชั้นหนึ่ง หมายถึง ความสามารถเชิงวิชาชีพที่นิสิตพยาบาลพึงจะมีหรือสามารถปฏิบัติได้เมื่อปฏิบัติงานจริงในฐานะพยาบาลวิชาชีพและผดุงครรภ์ชั้นหนึ่ง ซึ่งประกอบด้วย 14 สมรรถนะ ตามที่สภาการพยาบาลกำหนด

นิสิตพยาบาล หมายถึง นิสิตหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตที่ศึกษาในภาคการศึกษาปกติ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ชั้นปีที่ 4 และจะสำเร็จการศึกษาในภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2548

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คะแนนเฉลี่ยสะสมของนิสิตพยาบาลตั้งแต่เข้าศึกษาในคณะ

พยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา จนถึงสิ้นภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2548

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ คณะผู้วิจัยใช้แนวคิดการประเมินสมรรถนะตามสมรรถนะหลักของพยาบาลวิชาชีพและผดุงครรภ์ชั้นหนึ่งของสภาการพยาบาล ประกอบด้วยสมรรถนะหลัก 14 สมรรถนะ ดังนี้ (สภาการพยาบาล, 2545)

สมรรถนะที่ 1 ปฏิบัติการพยาบาลอย่างมีจริยธรรมตามมาตรฐานและกฎหมายวิชาชีพการพยาบาลและผดุงครรภ์ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

สมรรถนะที่ 2 ปฏิบัติการผดุงครรภ์อย่างมีจริยธรรมตามมาตรฐานและกฎหมายวิชาชีพการพยาบาลและผดุงครรภ์ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

สมรรถนะที่ 3 ส่งเสริมสุขภาพบุคคล กลุ่มคน และชุมชน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้สามารถดูแลตนเองได้ในภาวะปกติ และภาวะเจ็บป่วย และลดภาวะเสี่ยงของการเกิดโรคและเกิดความเจ็บป่วย

สมรรถนะที่ 4 ป้องกันโรคและเสริมภูมิคุ้มกันโรค เพื่อลดความเจ็บป่วยจากโรคที่สามารถป้องกันได้

สมรรถนะที่ 5 ฟื้นฟูสภาพบุคคล กลุ่มคน และชุมชนทั้งด้านร่างกาย จิตสังคม เพื่อให้สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างเต็มศักยภาพ

สมรรถนะที่ 6 รักษาโรคเบื้องต้นตามข้อบังคับของสภาการพยาบาล

สมรรถนะที่ 7 สอนและให้การปรึกษานุเคราะห์ ครอบครัว กลุ่มคน และชุมชน เพื่อการมีภาวะสุขภาพที่ดี

สมรรถนะที่ 8 ติดต่อสื่อสารกับบุคคล ครอบครัว กลุ่มคน และชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สมรรถนะที่ 9 แสดงภาวะผู้นำและการบริหาร

จัดการตนเอง และงานที่รับผิดชอบได้อย่างเหมาะสม
 สมรรถนะที่ 10 ปฏิบัติการพยาบาลและ
 ผดุงครรภ์ตามจรรยาบรรณวิชาชีพ โดยคำนึงถึงสิทธิ
 มนุษยชน

สมรรถนะที่ 11 ตระหนักในความสำคัญของ
 การวิจัยต่อการพัฒนาการพยาบาลและสุขภาพ

สมรรถนะที่ 12 ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อ
 สนับสนุนการปฏิบัติการพยาบาล

สมรรถนะที่ 13 พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง
 เพื่อสร้างคุณค่าในตนเองและสมรรถนะในการ
 ปฏิบัติการพยาบาล

สมรรถนะที่ 14 พัฒนาวิชาชีพให้มีความเจริญ
 ก้าวหน้าและมีศักดิ์ศรี

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือนิสิตหลักสูตร
 พยาบาลศาสตรบัณฑิต (ภาคปกติ) คณะพยาบาล
 ศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ชั้นปีที่ 4 ที่จะสำเร็จการ
 ศึกษาในปีการศึกษา 2548 จำนวน 124 คน และ
 ดำเนินการเก็บข้อมูลในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ 2549
 การวิจัยครั้งนี้ศึกษาจากประชากรทั้งหมดที่เต็มใจและ
 ยินดีเข้าร่วมในโครงการวิจัยนี้ ได้ข้อมูลจำนวน 113 คน
 คิดเป็นร้อยละ 91.1

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้
 เป็นแบบสอบถามการรับรู้สมรรถนะหลักของพยาบาล
 วิชาชีพและผดุงครรภ์ชั้นหนึ่ง โดยผู้วิจัยดัดแปลงมา
 จากแบบประเมินสมรรถนะหลักของพยาบาลวิชาชีพ
 และผดุงครรภ์ชั้นหนึ่งของสภาการพยาบาล
 ประกอบด้วย 14 สมรรถนะ จำนวน 82 ข้อ การตอบ
 แบบสอบถามเป็นลักษณะมาตราส่วนประเมินค่า

(likert scale) 5 ระดับ คือ ปฏิบัติได้ในระดับมากที่สุด
 ปฏิบัติได้ในระดับมาก ปฏิบัติได้ในระดับปานกลาง
 ปฏิบัติได้ในระดับน้อย และปฏิบัติได้ในระดับน้อยที่สุด
 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปหาความตรงตามเนื้อหา โดย
 ผู้ทรงคุณวุฒิทางการพยาบาล จำนวน 3 ท่าน
 และปรับแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้ทรง
 คุณวุฒิ จากนั้นนำแบบสอบถามไปหาค่าความเชื่อมั่น
 กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ราย และคำนวณหาค่า
 ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามด้วยวิธีสัมประสิทธิ์
 แอลฟาของครอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .84

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยนี้ได้ผ่านการรับรองจากคณะกรรมการ
 พิจารณาจริยธรรมการวิจัยของมหาวิทยาลัยบูรพาและ
 ขออนุญาตจากคณบดีคณะพยาบาลศาสตร์
 มหาวิทยาลัยบูรพา ในการเก็บข้อมูลจากนิสิต
 หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ภาคปกติ) ชั้นปีที่ 4
 จำนวน 124 คน ต่อจากนั้นคณะผู้วิจัยขอความ
 ร่วมมือจากนิสิตในการตอบแบบสอบถามข้อมูลทั่วไป
 และการรับรู้สมรรถนะหลักของพยาบาลวิชาชีพและ
 ผดุงครรภ์ชั้นหนึ่ง แล้วนำมาตรวจสอบความสมบูรณ์
 และความครบถ้วนของข้อมูล

ในการพิทักษ์สิทธิของผู้ร่วมโครงการวิจัย
 คณะผู้วิจัยได้ชี้แจงให้ผู้ร่วมโครงการวิจัยทราบถึง
 ความสำคัญและวัตถุประสงค์ของการวิจัย พร้อม
 อธิบายรายละเอียดของแบบสอบถามจนเข้าใจ ทั้งนี้
 ผู้ร่วมโครงการวิจัยมีสิทธิที่จะปฏิเสธการตอบ
 แบบสอบถาม หรือขอยกเลิกการร่วมโครงการวิจัย
 ได้โดยไม่มีผลกระทบใดๆ ข้อมูลที่ได้จะนำเสนอ
 เป็นภาพรวมโดยไม่มีเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล
 ในทุกกรณี และนิสิตสามารถขอใช้ผลการตอบ
 แบบสอบถามการรับรู้สมรรถนะหลักของพยาบาล

วิชาชีพและผดุงครรภ์ชั้นหนึ่งให้เป็นประโยชน์ในการพัฒนาตนเองเป็นรายบุคคลได้

การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไป วิเคราะห์ด้วยค่าร้อยละ ช่วงคะแนน และค่าเฉลี่ย

2. ข้อมูลการรับรู้สมรรถนะหลักของพยาบาลวิชาชีพและผดุงครรภ์ชั้นหนึ่งของนิสิตพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา วิเคราะห์ด้วยค่าคะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยแปลระดับการรับรู้สมรรถนะหลักของพยาบาลวิชาชีพและผดุงครรภ์ชั้นหนึ่งจากค่าคะแนนเฉลี่ยดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.51-5.00 แสดงว่านิสิตสามารถปฏิบัติการพยาบาลตามสมรรถนะหลักของพยาบาลวิชาชีพและผดุงครรภ์ชั้นหนึ่งได้ในระดับสูงมาก

คะแนนเฉลี่ย 3.51-4.50 แสดงว่านิสิตสามารถปฏิบัติการพยาบาลตามสมรรถนะหลักของพยาบาลวิชาชีพและผดุงครรภ์ชั้นหนึ่งได้ในระดับสูง

คะแนนเฉลี่ย 2.51-3.50 แสดงว่านิสิตสามารถปฏิบัติการพยาบาลตามสมรรถนะหลักของพยาบาลวิชาชีพและผดุงครรภ์ชั้นหนึ่งได้ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51-2.50 แสดงว่านิสิตสามารถปฏิบัติการพยาบาลตามสมรรถนะหลักของพยาบาลวิชาชีพและผดุงครรภ์ชั้นหนึ่งได้ในระดับต่ำ

คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.50 แสดงว่านิสิตสามารถปฏิบัติการพยาบาลตามสมรรถนะหลักของพยาบาลวิชาชีพและผดุงครรภ์ชั้นหนึ่งได้ในระดับต่ำมาก

3. ความสัมพันธ์ของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับการรับรู้สมรรถนะหลักของพยาบาลวิชาชีพและผดุงครรภ์ชั้นหนึ่งของนิสิตพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา วิเคราะห์ด้วย

สถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's correlation coefficient)

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยสามารถสรุปได้ ดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 95.6) อายุเฉลี่ย 22.01 เกรดเฉลี่ยในภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2548 อยู่ระหว่าง 2.20-3.89 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่เคยฝึกประสบการณ์นอกหลักสูตร ร้อยละ 63.7 และเคยฝึกประสบการณ์นอกหลักสูตร ร้อยละ 36.3 โดยกลุ่มตัวอย่างที่ฝึกประสบการณ์นอกหลักสูตรมีการฝึกที่โรงพยาบาลทั้งหมด และฝึกในแผนกสูติกรรม ร้อยละ 17.1 แผนกอายุรกรรม ร้อยละ 12.2 แผนกศัลยกรรม ร้อยละ 4.9 แผนกอุบัติเหตุและฉุกเฉิน ร้อยละ 2.4 และผ่านการฝึกในหอผู้ป่วยที่กล่าวมาข้างต้น ร้อยละ 63.4 และระยะเวลาในการฝึกประสบการณ์นอกหลักสูตรเฉลี่ย 18.59 วัน

2. คะแนนเฉลี่ยการรับรู้สมรรถนะหลักของพยาบาลวิชาชีพและผดุงครรภ์ชั้นหนึ่งของนิสิตพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ทั้ง 14 ด้าน โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 3.78$, $SD = .35$) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงมี 12 ด้าน โดยสมรรถนะที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ สมรรถนะด้านพัฒนาวิชาชีพให้มีความเจริญก้าวหน้าและมีศักดิ์ศรี ($\bar{X} = 4.37$, $SD = .54$) รองลงมาคือ สมรรถนะด้านปฏิบัติการพยาบาลและผดุงครรภ์ตามจรรยาบรรณวิชาชีพ โดยคำนึงถึงสิทธิมนุษยชน ($\bar{X} = 4.19$, $SD = .52$) และสมรรถนะด้านพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างคุณค่าในตนเองและสมรรถนะในการปฏิบัติการพยาบาล ($\bar{X} = 4.02$, $SD = .45$) ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางมี 2 ด้าน คือ สมรรถนะ

ด้านฟื้นฟูสภาพบุคคล กลุ่มคน และชุมชนทั้งด้าน ร่างกาย จิตสังคม เพื่อให้สามารถดำเนินชีวิตได้อย่าง เต็มศักยภาพ ($\bar{X} = 3.50$, $SD = .49$) และสมรรถนะ ด้านการติดต่อสื่อสารกับบุคคล ครอบครัว กลุ่มคน และชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 3.41$, $SD = .54$) ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 คะแนนเฉลี่ยการรับรู้สมรรถนะหลักของพยาบาลวิชาชีพและผดุงครรภ์ชั้นหนึ่งของนิสิตพยาบาลคณะ พยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

สมรรถนะหลัก	\bar{X}	SD	ระดับ
ด้านพัฒนาวิชาชีพให้มีความเจริญก้าวหน้าและมีศักดิ์ศรี	4.37	.54	สูง
ด้านปฏิบัติการพยาบาลและผดุงครรภ์ตามจรรยาบรรณวิชาชีพ โดยคำนึงถึง สิทธิมนุษยชน	4.19	.52	สูง
ด้านพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างคุณค่าในตนเองและสมรรถนะใน การปฏิบัติการพยาบาล	4.02	.45	สูง
ด้านปฏิบัติการพยาบาลอย่างมีจริยธรรมตามมาตรฐานและกฎหมายวิชาชีพ การพยาบาลและผดุงครรภ์ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง	3.89	.35	สูง
ด้านปฏิบัติการผดุงครรภ์อย่างมีจริยธรรมตามมาตรฐานและกฎหมาย วิชาชีพการพยาบาลและผดุงครรภ์ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง	3.79	.52	สูง
ด้านส่งเสริมสุขภาพบุคคล กลุ่มคน และชุมชน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ สามารถดูแลตนเองได้ในภาวะปกติ และภาวะเจ็บป่วย และลดภาวะเสี่ยง ของการเกิดโรคและเกิดความเจ็บป่วย	3.79	.52	สูง
ด้านแสดงภาวะผู้นำและการบริหารจัดการตนเอง และงานที่รับผิดชอบได้ อย่างเหมาะสม	3.77	.42	สูง
ด้านใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติการพยาบาล	3.75	.66	สูง
ด้านตระหนักในความสำคัญของการวิจัยต่อการพัฒนาการพยาบาลและ สุขภาพ	3.75	.52	สูง
ด้านสอนและให้การปรึกษากับบุคคล ครอบครัว กลุ่มคน และชุมชน เพื่อการมี ภาวะสุขภาพที่ดี	3.66	.53	สูง
ด้านป้องกันโรคและเสริมภูมิคุ้มกันโรค เพื่อลดความเจ็บป่วยจากโรคที่ สามารถป้องกันได้	3.61	.56	สูง
ด้านรักษาโรคเบื้องต้นตามข้อบังคับของสภาการพยาบาล	3.58	.56	สูง
ด้านฟื้นฟูสภาพบุคคล กลุ่มคน และชุมชนทั้งด้านร่างกาย จิตสังคม เพื่อให้ สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างเต็มศักยภาพ	3.50	.49	ปานกลาง
ด้านการติดต่อสื่อสารกับบุคคล ครอบครัว กลุ่มคน และชุมชนได้อย่างมี ประสิทธิภาพ	3.41	.54	ปานกลาง
รวมทุกด้าน	3.78	.35	สูง

3. ความสัมพันธ์ของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับการรับรู้สมรรถนะหลักของพยาบาลวิชาชีพและผดุงครรภ์ชั้นหนึ่งของนิสิตพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา พบว่า ไม่มีความสัมพันธ์กัน ($r = .02, p = .88$)

อภิปรายผล

1. นิสิตพยาบาลชั้นปีที่ 4 ที่จะสำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2548 จากคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา รับรู้ว่าตนเองสามารถปฏิบัติการพยาบาลตามสมรรถนะหลักของพยาบาลวิชาชีพและผดุงครรภ์ชั้นหนึ่งโดยรวมอยู่ในระดับสูง สอดคล้องกับผลสำรวจความพึงพอใจของนายจ้างต่อการปฏิบัติงานของบัณฑิตพยาบาล มหาวิทยาลัยบูรพาโดยรวมอยู่ในระดับสูง (งานวิจัยสถาบันและสารสนเทศ กองแผนงาน สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยบูรพา, 2548) ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากวิชาชีพพยาบาลเป็นวิชาชีพที่เน้นการปฏิบัติการพยาบาล ซึ่งนิสิตพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา เรียนวิชาที่มีการฝึกปฏิบัติงานจำนวน 21 หน่วยกิต และมีการเข้าร่วมโครงการนิสิตพยาบาลอาสาดูแลผู้ป่วย ซึ่งเป็นกิจกรรมนอกหลักสูตรที่เข้าไปฝึกปฏิบัติงานในโรงพยาบาลในภาคฤดูร้อนของทุกปีการศึกษา ซึ่งอาจเป็นการช่วยให้นิสิตพยาบาลมีสมรรถนะที่สูงขึ้น แต่ไม่สอดคล้องกับการศึกษาของกอบกุล พันธุ์เจริญวรกุล และคณะ (2544) ที่พบว่า บัณฑิตพยาบาลส่วนใหญ่มีสมรรถนะหลักในระดับพอใช้ อาจเนื่องมาจากความแตกต่างของบุคคลที่ตอบแบบสอบถามและความแตกต่างของมาตรฐานส่วนประมาณค่าของแบบสอบถาม โดยการศึกษาของกอบกุล พันธุ์เจริญวรกุล และคณะ ใช้มาตรฐานส่วนประมาณค่า 3 ระดับ คือ ดี พอใช้ และควรปรับปรุง ส่วนการศึกษานี้ใช้มาตรฐานส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ น้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก และมาก

ที่สุด ทำให้ระดับของสมรรถนะที่ได้จากการศึกษามีความแตกต่างกัน

เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า นิสิตพยาบาลส่วนใหญ่รับรู้สมรรถนะหลักของพยาบาลวิชาชีพและผดุงครรภ์ชั้นหนึ่งในระดับสูง โดยด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ สมรรถนะด้านพัฒนาวิชาชีพที่มีความเจริญก้าวหน้าและมีศักดิ์ศรี ทั้งนี้อาจเนื่องจากการฝึกปฏิบัติงานให้นิสิตพยาบาลเห็นความสำคัญ ความภาคภูมิใจ และการพัฒนาวิชาชีพพยาบาล โดยสอดแทรกเข้าไปในการเรียนการสอนทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ รวมทั้งการจัดกิจกรรมนอกหลักสูตร เช่น โครงการถวายสัตย์ปฏิญาณตนต่อองค์สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี โครงการมอบหมวกและเข็มโครงการนิสิตพยาบาลอาสาดูแลผู้ป่วย โครงการสายใยแห่งความผูกพัน โครงการเตรียมความพร้อมนิสิตสำหรับการเข้าสู่วิชาชีพการพยาบาล โครงการเสริมสร้างทักษะชีวิตเพื่อพัฒนาบุคลิกภาพ และโครงการจริยธรรมนำชีวิต เป็นต้น สอดคล้องกับผลสำรวจความพึงพอใจของนายจ้างต่อการปฏิบัติงานของบัณฑิตพยาบาล มหาวิทยาลัยบูรพา พบว่า บัณฑิตพยาบาลมีการปรับปรุงตนเองให้มีความก้าวหน้า มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และใฝ่หาความรู้ หรือนวัตกรรมใหม่ๆ ในระดับสูง (งานวิจัยสถาบันและสารสนเทศ กองแผนงาน สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยบูรพา, 2548) ส่วนสมรรถนะหลักที่มีคะแนนเฉลี่ยรองลงมา คือ สมรรถนะด้านปฏิบัติการพยาบาลและผดุงครรภ์ตามจรรยาบรรณวิชาชีพ โดยคำนึงถึงสิทธิมนุษยชน สอดคล้องกับผลสำรวจความพึงพอใจของนายจ้างต่อการปฏิบัติงานของบัณฑิตพยาบาล มหาวิทยาลัยบูรพา พบว่า บัณฑิตพยาบาลสามารถนำความรู้ที่เรียนมาปฏิบัติงานในระดับดี (งานวิจัยสถาบันและสารสนเทศ กองแผนงาน สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยบูรพา, 2548) และการศึกษาของโคแวน วิลสัน-บาร์เนตต์ และนอร์แมน (Cowan,

Wilson-Barnett, & Norman, 2007) พบว่า พยาบาลมีคะแนนเฉลี่ยสมรรถนะด้านการปฏิบัติการพยาบาลตามจรรยาบรรณวิชาชีพของพยาบาลสูงที่สุด ดังนั้นการที่นิสิตพยาบาลมีคะแนนเฉลี่ยสมรรถนะในด้านดังกล่าวทั้งสองด้านในระดับสูงเป็นการแสดงว่านิสิตพยาบาลที่จะสำเร็จการศึกษาเป็นพยาบาลวิชาชีพมีสมรรถนะที่พึงประสงค์ในการปฏิบัติการพยาบาลตามจรรยาบรรณวิชาชีพ พร้อมทั้งจะให้บริการด้านสุขภาพที่มีคุณภาพ และพัฒนาวิชาชีพให้มีความเจริญก้าวหน้าและมีศักดิ์ศรีต่อไป

ส่วนสมรรถนะด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยในระดับปานกลางมี 2 ด้าน โดยด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ด้านการติดต่อสื่อสารกับบุคคล ครอบคลุม กลุ่มคน และชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสมรรถนะด้านนี้เป็นทักษะเกี่ยวกับการสร้างสัมพันธ์ระหว่างบุคคลที่ถือได้ว่าเป็นข้อบ่งชี้ที่สำคัญที่สุดอย่างหนึ่งในการประเมินคุณภาพการพยาบาล (Calman, 2006) โดยทักษะด้านนี้จะช่วยให้พยาบาลสามารถสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีกับผู้รับบริการและผู้ร่วมงาน ทำให้ผู้รับบริการพึงพอใจและสามารถทำงานเป็นทีมและทำงานร่วมกับบุคลากรด้านสุขภาพอื่นๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Utley-Smith, 2004) สอดคล้องกับการศึกษาของศรีสกุล เจียบแหลม (2538) พบว่า ค่าเฉลี่ยของสมรรถนะด้านการติดต่อสื่อสารของนักศึกษาพยาบาลอยู่ในระดับปานกลาง การศึกษาของทอมสัน และซุนอล (Thompson & Sunol, 1995 cited in Calman, 2006) พบว่า พยาบาลมีจุดอ่อนในสมรรถนะด้านสัมพันธ์ภาพระหว่างบุคคล และการศึกษาของเซฟส์ เบกเกอร์ และฟิชเชอร์ (Chaves, Baker, Chaves, & Fisher, 2006) พบว่า นิสิตพยาบาลควรได้รับการพัฒนาในด้านทักษะการสื่อสารและการสร้างสัมพันธ์ภาพระหว่างบุคคล

เมื่อวิเคราะห์สมรรถนะด้านการติดต่อสื่อสารกับบุคคล ครอบคลุม กลุ่มคน และชุมชน เป็นรายชื่อ

พบว่า การใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการติดต่อสื่อสารมีคะแนนเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X} = 2.77$, $SD = .78$) ทั้งนี้เนื่องจากนิสิตพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา เรียนวิชาภาษาอังกฤษ จำนวน 8 หน่วยกิต และสภาพการณ์ปกตินิสิตพยาบาลไม่ได้นำภาษาอังกฤษมาใช้ในชีวิตประจำวัน ทำให้นิสิตพยาบาลมีทักษะในด้านนี้ไม่ดีเท่าที่ควร สอดคล้องกับต้องการของนายจ้างที่ต้องการให้พัฒนาบัณฑิตพยาบาลด้านการใช้ภาษาอังกฤษทั้งการพูด การฟัง และการเขียน (งานวิจัยสถาบันและสารสนเทศ กองแผนงาน สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยบูรพา, 2548) ดังนั้นนิสิตพยาบาลควรได้รับการพัฒนาการใช้ภาษาอังกฤษที่เป็นภาษาสากลในการเรียนรู้ทางวิชาการ วัฒนธรรม และการติดต่อสื่อสารกับนานาชาติอย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำรองลงมา คือ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสื่อสาร ($\bar{X} = 3.34$, $SD = .75$) สอดคล้องกับการศึกษาของภรณ์ เชาวกุล (2542) พบว่า สมรรถนะด้านเทคโนโลยีและความเป็นสากลมีคะแนนเฉลี่ยต่ำที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องจากนิสิตพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา เรียนวิชาเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ จำนวน 5 หน่วยกิต ซึ่งระยะเวลาในการเรียนรู้อาจไม่เพียงพอ รวมทั้งนิสิตพยาบาลส่วนใหญ่ไม่มีเครื่องคอมพิวเตอร์เป็นของตนเองในการเชื่อมต่อกับระบบสารสนเทศของมหาวิทยาลัย ต้องใช้เครื่องคอมพิวเตอร์จากคณะพยาบาลศาสตร์ และมหาวิทยาลัยบูรพายังมีจำนวนไม่เพียงพอและจำกัดเวลาในการให้บริการแก่นิสิต ทั้งที่สถานการณ์ในปัจจุบันมีการประยุกต์เทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการพยาบาลมากขึ้นทั้งด้านการปฏิบัติการพยาบาล การศึกษาพยาบาล การบริหารการพยาบาล และการวิจัย ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าสมรรถนะด้านการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสมจำเป็นต่อวิชาชีพพยาบาลอย่างหนึ่ง ดังนั้นควรพัฒนานิสิตพยาบาลให้มีทักษะ

ในด้านนี้ให้สูงขึ้น (Desjardins, Cook, Jenkins, & Bakken, 2005)

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่มีความสัมพันธ์กับการรับรู้สมรรถนะหลักของพยาบาลวิชาชีพและผดุงครรภ์ชั้นหนึ่งของนิสิตพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ทั้งนี้เนื่องมาจากนิสิตพยาบาลที่มีสมรรถนะในระดับสูง อาจไม่ได้เป็นผลมาจากการเรียนการสอนเพียงอย่างเดียว แต่ยังเป็นผลมาจากปัจจัยอื่นๆ คือ (1) ผู้เรียน เช่น พรสวรรค์ เจตคติต่อวิชาชีพ ความสนใจใฝ่หาความรู้จากแหล่งข้อมูลต่างๆ และประสบการณ์วิชาชีพที่ได้รับ (2) ผู้สอน เช่น การเสริมแรง การกระตุ้น การสะท้อนความคิด และเจตคติ และ (3) สภาพแวดล้อมของสถานศึกษา เช่น กิจกรรมนอกหลักสูตร ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของแหล่งฝึก สอดคล้องกับการศึกษาของกรณี เซาท์กุล (2542) ที่พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่มีความสัมพันธ์กับสมรรถนะเชิงวิชาชีพของนักศึกษาพยาบาลทั้งโดยรวมและรายด้าน ดังนั้นจึงควรมีการพัฒนาบัณฑิตพยาบาลทั้งด้านวิชาการ การปฏิบัติการพยาบาล การบริหาร บุคลิกภาพ การติดต่อสื่อสาร และเจตคติต่อวิชาชีพ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการศึกษารับรู้สมรรถนะหลักของพยาบาลวิชาชีพและผดุงครรภ์ชั้นหนึ่งของนิสิตพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา พบว่า มีการรับรู้โดยรวมอยู่ในระดับสูง และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการติดต่อสื่อสารกับบุคคล ครอบครัวยุติ และชุมชน มีคะแนนเฉลี่ยต่ำที่สุด โดยเฉพาะการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการติดต่อสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสื่อสาร ดังนั้นคณะพยาบาลศาสตร์จึงควรพัฒนานิสิตพยาบาลเพื่อให้มีสมรรถนะหลักในระดับที่สูงขึ้นและมีความเป็นสากลดังนี้

1. ด้านหลักสูตร ควรมีการพิจารณาความเหมาะสมของจำนวนหน่วยกิตที่เกี่ยวกับวิชาภาษาอังกฤษและเทคโนโลยีสารสนเทศให้มีจำนวนเพิ่มขึ้น

2. ด้านการจัดการเรียนการสอน เช่น การจัดการเรียนการสอนโดยใช้หนังสือและบทความภาษาอังกฤษ การจัดการเรียนการสอนผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศ (E-learning) และการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นให้นิสิตได้นำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับการเรียนการสอน การส่งงาน และการติดต่อสื่อสารกับอาจารย์โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

3. ด้านกิจกรรมนอกหลักสูตร เช่น การให้นิสิตทุกคนเข้าร่วมโครงการแลกเปลี่ยนกับนิสิตนานาชาติที่มาศึกษาทำงานที่คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา โดยให้นิสิตติดต่อสื่อสารกับนิสิตต่างชาติที่มาศึกษาทำงานผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศ นำเสนอข้อมูล แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ร่วมกิจกรรมกลุ่ม และศึกษาทำงานหรือฝึกประสบการณ์วิชาชีพร่วมกัน รวมทั้งให้ทุนการศึกษาทำงานในต่างประเทศแก่นิสิตจำนวนมากขึ้น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ศึกษาเปรียบเทียบการประเมินการรับรู้สมรรถนะหลักของพยาบาลวิชาชีพและผดุงครรภ์ชั้นหนึ่งของตนเองและการประเมินจากผู้สอน

2. ศึกษาการรับรู้สมรรถนะหลักของพยาบาลวิชาชีพและผดุงครรภ์ชั้นหนึ่งของนิสิตพยาบาลศาสตร์ในทุกชั้นปี เพื่อให้ทราบสมรรถนะของนิสิตพยาบาลศาสตร์ในแต่ละชั้นปี และสามารถนำไปใช้ในการปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอนหรือเสริมความรู้และทักษะให้สามารถปฏิบัติการพยาบาลได้ตามสมรรถนะหลักของพยาบาลวิชาชีพและผดุงครรภ์ชั้นหนึ่ง

3. ศึกษาเปรียบเทียบการรับรู้สมรรถนะหลักของพยาบาลวิชาชีพและผดุงครรภ์ชั้นหนึ่งของนิสิต

พยาบาลศาสตร์เมื่อจบการศึกษาชั้นปีที่ 4 และเมื่อจบการศึกษาแล้วเป็นเวลา 6 เดือน และ 1 ปี เพื่อติดตามประเมินผลปฏิบัติการพยาบาลของนิสิตพยาบาลศาสตร์ตามสมรรถนะหลักของพยาบาลวิชาชีพและผดุงครรภ์ชั้นหนึ่ง

4. ศึกษาตัวแปรอื่นที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะหลักของพยาบาลวิชาชีพและผดุงครรภ์ชั้นหนึ่งของนิสิตพยาบาลศาสตร์ เช่น วิธีการจัดการเรียนการสอน ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานที่ฝึกปฏิบัติงาน บทบาทของอาจารย์นิเทศ ระยะเวลาการฝึกปฏิบัติงาน และบทบาทของอาจารย์พี่เลี้ยงหรือครูคลินิก เป็นต้น

กิตติกรรมประกาศ

คณะผู้วิจัยขอขอบพระคุณคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ที่ให้ทุนสนับสนุนการวิจัย คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย มหาวิทยาลัยบูรพา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นุจรีย์ ไชยมงคล ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มณีรัตน์ ภาคฐุฬ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จุฬาลักษณ์ บารมี และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ทศนีย์ วรรกัทรากุล ที่ให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ รวมทั้งกลุ่มตัวอย่างทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

เอกสารอ้างอิง

กอบกุล พันธุ์เจริญวรกุล และคณะ. (2544). การวิเคราะห์หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตในประเทศไทย. ในเอกสารประกอบการสัมมนาพยาบาลศาสตรศึกษาแห่งชาติ ครั้งที่ 3 การพัฒนาการจัดการศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตเพื่อตอบสนองการปฏิรูประบบบริการสุขภาพไทย (หน้า 49-78). กรุงเทพฯ ฯ : ศักดิโสภาคการพิมพ์.

งานวิจัยสถาบันและสารสนเทศ กองแผนงานสำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยบูรพา. (2548). เอกสารผลการสำรวจความพึงพอใจของนายจ้างต่อ

การปฏิบัติงานของบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา รุ่นปีการศึกษา 2548. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา.

จรัมพร ประเดมบุรณ์. (2546). Competency : การพัฒนาเจ้าหน้าที่ให้เป็นเลิศในกระบวนการยุติธรรมทางปกครอง. รัววันที่ 4 สิงหาคม 2548, จาก http://www.frda.or.th/competency_2.html.

ทัศนาศา บุญทอง. (2544). สมรรถนะหลักของพยาบาลวิชาชีพและสมรรถนะหลักของผดุงครรภ์ชั้นหนึ่ง. ในเอกสารประกอบการสัมมนาพยาบาลศาสตรศึกษาแห่งชาติ ครั้งที่ 3 การพัฒนาการจัดการศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตเพื่อตอบสนองการปฏิรูประบบบริการสุขภาพไทย (หน้า 43-48). กรุงเทพฯ ฯ : ศักดิโสภาคการพิมพ์.

ประนอม โอทกานนท์. (2543). การประกันคุณภาพการศึกษาสาขาพยาบาลศาสตร์. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

กรณีย์ เชาวกุล. (2542). ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล กิจกรรมการเรียนการสอนของอาจารย์พยาบาล และสภาพแวดล้อมของสถาบันกับสมรรถนะเชิงวิชาชีพของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข. วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ศรีสกุล เฉียบแหลม. (2538). การศึกษาสมรรถนะเกี่ยวกับมนุษย์ของนักศึกษาพยาบาล : การศึกษาเฉพาะกรณี วิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า. วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สภาการพยาบาล. (2541). แผนพัฒนาการพยาบาลและการผดุงครรภ์แห่งชาติ พ.ศ. 2540-พ.ศ. 2549. กรุงเทพฯ ฯ : บริษัท เดอะ เบสท์ กราฟฟิค แอนด์ปริ้นท์ จำกัด.

สภาการพยาบาล. (2545). แนวทางการส่งเสริมการปฏิบัติการพยาบาลตามจรรยาบรรณวิชาชีพ.

กรุงเทพ ฯ : โรงพิมพ์ศิริยอการพิมพ์.

Bradshaw, A. (1997). Defining competency in nursing (part I) : A policy review. *Journal of Clinical Nursing*, 6(5), 347-354.

Calman, L. (2006). Patients views of nurses competence. *Nurse Education Today*, 26(8), 719-725.

Chaves, J.F., Baker, C.M., Chaves, J.A. & Fisher, M.L. (2006). Self, peer, and tutor assessments of MSN competencies using the PBL-evaluator. *Journal of Nursing Education*, 45(1), 25-31.

Cowan, D.T., Wilson-Barnett, J. & Norman, I.J. (2007). A European survey of general nurses self assessment of competence.

Nurse Education Today, 27(5), 452-458.

Desjardins, K.S., Cook, S.S., Jenkins, M., & Bakken, S. (2005). Effect of an informatics for evidence-based practice curriculum on nursing informatics competencies. *International Journal of Medical Informatics*, 74 (11-12), 1012-1020.

Levett-Jones, T.L. (2007). Facilitating reflective practice and self-assessment of competence through the use of narratives. *Nurse Education in Practice*, 7 (2), 112-119.

Utley-Smith, Q. (2004). Competencies needed by new baccalaureate graduates. *Nursing Education Perspectives*, 25(4), 166-170.

มหาวิทยาลัยบูรพา Burapha University